

Locuint'a Redactorului
si
Cancelari'a Redactiunii
e in
Strat'a Morariloru Nr. 13.

Scrisorile nefrancaute nu se voru
primi decâtu numai de la corespun-
dinti regulari ai „Federatiunii.”
Articlii ramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre si se lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu intregu . . . 12 „ „ „
Pentru Roman'i a:
pre an. intregu 40 Lei n. = 16 fl. v. a.
„ 6 lune . . . 20 „ „ = 8 „ „ „
„ 3 — . . . 10 „ „ = 4 „ „ „
Pentru Insertiuni:
10 cr. de linia, si 30 cr. taps'a tim-
brale pentru flesce care publicati-
une separatu. In Loculu deschis
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costă 10 cr.

Pest'a, 19ta iuliu 1869.

Maritisiulu dualisticu, ca maritisiu de convenientia, au fostu, inca d'intru inceputu inadta, lipsitu de dilele mierate, si daca pârtile contractanti au si fatiaritu pana acum crutiare imprumutata, (iubire nu, că ci n'au existatu) au facutu-o numai pentru ca sê nu dee limbелору celor rele ansa de a constata, că prognosticările loru despre casatori'a cea nefericita, sau adeveritu. Tempulu coce, desvelesce totu. Dilele parute frumose si senine ale maritisiului dualisticu incepu a se innorã.

Afacerile comune — saraci'a comune — ale casatoriloru sunt petr'a de care se lovesce d'in candu in candu peciorulu loru. — Modulu prin carele aperiã in dilele aceste D. Beust pre colegulu sêu pre ministrulu comune alu financiелору (sêu pre ministrulu financiелору comune, dieu neci nu mai scimu cum sê-i numimu) in contr'a atacului delegatiunii unguresci, apoi dechiaratiunea ministrului de resbelu, facuta eri a supr'a cestiunii confiniелору militari, in comisiunea milit. a delegatiunii ung. sunt doue lovituri cu pumnulu a le dragalasiului sociu, isbite in nasulu limbutei sale sociore, sunt semne preaindeyerate că brandi'a dualistica incepe a se impufi. Comisiunea milit. a delegatiunii ung. si-au luat libertatea de a pune dlui ministru de resb. urmatori'a intrebare „voiesce dsa ca cestiunea confiniелору militari sê se deslege conformu legiloru unguresci si a celoru ung.-croatice?” Ce va fi respunsu sumetiulu flu alu lui Marte, nu se scie, că-ce telegrafulu ni aduse numai scirea laconica cumca „respunsulu n'au multiumitu.” Dar impregiurarea momentosa că membrii comisiunii decisera a-si pune padia gureloru sale si cu tote că consultările loru tienura pana tardiu ser'a aflara cu cale a mai amanã resolutiunea loru in asta privintia, dovedesce destulu de limpede că in respunsulu ministrului au trebuitu sê se cuprindia lucruri forte seriose. Corespundintiele private inca tacu si asta tacere a supr'a incidintelului de parte de a ascunde situatiunea cea critica, d'innaintea publicului, este menita de a immarã neliniscea si ingrigirea spireteloru. Adeverulu curatu este, că Vienezii nu voru ca cestiunea confiniелору militari sê se deslege intru intielesulu legiloru ung. Adeca respunsulu laconicu va fi fostu cam astfelu „Fienca, tiene-ti flitulu! Biet'a nevestutia s'au datu innapoi rusinata, dar' fierea va colca si va cloci resbunare. Ce va umã vomu vedè, prospectele inse, luandu-se in consideratiune si cimele surde ivite de unu tempu in coce, despre necesitatea de a se inzestrã confinielile militari cu o dieta separata, — nu sunt prea imbucuratorie. Se nu uitãmu că la 184°, tîtinele pre cari s'au intorsu politic'a de atunci a vienesiloru au fostu Croati'a si apoi — Tranilvani'a. Tîtinele aceste, ruginite asta-di, dar unse mane, potu sê inlesnesca era invertirea usiei politice. „Draculu nu dorme” dice romanulu, si dualismulu n u p o t e dormi in pace.

D. Beust n'are norocu cu cartea sa cea rosia. Habent sua fata libelli. D'in tote partile se facu exceptiuni, observatiuni, rectificãri, etc. in contr'a celoru cuprinse intr'in-sã. In Angli'a, Itali'a, ba chiaru si in amic'a Francia, se cerca nodu in papur'a dlui Beust. Ce sê audia inse dsa! Mituti'a patria primitiva a dsale, Sasoni'a, inca arunca d'in prascia a supr'a marelui cancelariu d'in Viena, — era d'in Prussia sbora d'in candu in candu câte o maciunea grea indreptata a supr'a capulu dlui Beust, pentru minciunile sale diplomatice d'in cartea rosia. Numai Diosecurii romani, DD. Ghica-Cogalniceanu sunt in restantia. D'ia loru, pre semne, paru a crede, că invinuirile: pentru urmareã importului de arme; a agitatiuniloru, cari — dice D. Beust — inca n'au incetatu, intre romanii d'in Ungari'a si Trni'a si punerea Diei loru sub oculo canonicu alu dlui Zulauf, sunt totu atãti-a buldi de mamaliga cu casiu-savalu de Pen-teleiu, cari au sê i inghita con amore. Dar' ee sê ni facemu capulu apa cu afacerile altoru mai intiepleti decâtu noi, D'ia loru, daca i dore, voru scî si legã, era daca

posedu norocirea nesimtîrei, naturei nu se potu face imputãri. Avemu sê insemnãmu in fine că d'in Russi'a nu se dice neci alba neci negra despre cartea cea rosia a Dlui Beust, d'in caus'a preã firesca si presimpla, că D. Beust inca s'au feritu bine a nu dice nemica la adreã Russiei, nu că dora „de strigis q̄a non sunt, nulla fiat mentio” ei pentru că D. Beust are multu respectu de strige.

In fine sê scia onorab. nostri cetitori că numai singuru Tureulu au admiratu intiepletiunea sasessa d'in cartea cea rosia a Dlui B.

D'in Parisu s: scrie că predisposetiunea liberala domnesee in regiunile guverniale, si anume in consiliulu ministerialu. Deocamdata se ventura cestiunea de a se da mai mare autonomia comunala, — alegerea primariloru, a presiediniloru si a consilialiloru generali de la consiliile municipale, etc. sunt ca primite.

Pentru-ce Josefu II. a casatu monastirile

Casulu nefericitei calugaritii Varvara Ubricu a produsu una viua indignatiune in intrêga Europ'a culta. In legatura cu acesta tragedia, credemu a corespunde detoritiei nostre fatia cu on. cetitorii nostri, comunicandu-li unele d'in motivele, care indemnara pre umanulu imperatu ca sê desfiintieze claustrele calugaresei d'in imperiulu sêu

Istoriculu Aureliu Fessler, care mai inainte fu calgaru capucinu, in claustrulu d'in Besienou (langa Gödöllö) mai tardiu inse trecundu la confessiunea evangelicã, ajunse a fi superintendinte in Russi'a, in cartea sa intitulata „D'in peregrinagiulu meu de 70 ani” spune urmatori'a istoria d'in 1782.

„In 23. fauru la 11. ore noptea audu că cine-va bate usi'a incaperii mele: unu calgaru, colegu alu meu me sterni. — „Iã crucea si vina dupa mine” dise elu. „Unde?” lu-intrebai inspaimentatu. „Unde te voiu conduce.” — „Si ce voiu avè sê facu?” „Ti-voiu spune acolo.” — „Fãra d'a sei că unde am sê me ducu? nu me voiu miscã d'in locu, pana-ce nu-mi vei spune.” — „Guardianulu poronesce, si d-ta ai sê te supuni, că-ce te ai obligatu.” dise elu, si m'am dusu, că-ce nesupunerea aici se numera intre cele siette pecate de capetenia.

Am luat crucea si cupriusu de fiori am urmatu colegulu meu, elu mergeã cu lamp'a inainte mea. Trecundu pre d'in aintea cellei unui amicu alu meu in care aveam incredere, me rapediã pre unu momentu, si optindu-i „Ddiu scie, unde me ducu; daca nu me vei vedè mane, insciintiãza pre Rautenstrauch.” Acestu a erã unu prelatu forte luminatu. Calea nostra conduceã in culina, si d'aci prin câte-va ambite in camêra.

„Siette pasi in diosu pre trepti” dise consotiulu meu. Anem'a mea se inforã. Mi-se pareã, că nu voiu mai vedè lumin'a sorelui. Inaintãmu pre unu ambitu angustu, in drêpt'a la mediulocu oservãi unu altariu micu, er' in stanga usie de feru. Conducatoriulu meu deschise un'a „Acì jace fratele Nicomede, provedi-lu cu ungerea de pre urma. Eu me indepartezu pre putinu tempu; daca morbosulu va fi repausatu, chiama-me, si indata voiu fi aci.”

In aintea mea jaceã unu omu betranu, pre unu saeu implutu cu paie; capulu lui earuntu erã acoperitu cu capitiã calugarã; barb'a lui alba ca neua ajungeã pana la brêu. Langa patulu lui de paie erã unu miserabilu scaunu de paie, apoi una mësã necurata, pre d'ins'a unu meciu elipocindu. Am adresatu moribundulu câte-va cuvante, dar' sermanulu nu fu in stare a mi responde. Marturisirea erã cu neputintia.

Cam pre la trei ore dupa mediulu noptii dupa una agonia de unu patriuriu de ora, suferintiele lui pamentene incetara, elu trecu la cele eterne. In ainte d'a chiamã pre colegulu meu, visitãi eu d'amenuntulu carcerulu, că ce am jurat pre cadavrulu repausatulu, că in diu a urmatoria voiu denuncia imperatulu acestu faptu secleratu.

Mi chiamãi colegulu. „Nicomede a espiatu” — dise cu unu tonu rigidu. „D'acest'a te poti bucura” respunse elu cu una asemene recãla. „De candu petrecu aici?” „De cinci-dieci si doi de ani,” fu respunsulu. „Asiedara a suferitu destulu pentru pecatele sale.” „Suferitu dieu, si totu si n'a fostu vre-odata morbosu. Numai eri, candu i-am adusu unu ulcioru de apa, lu-lovi gut'a. Nu suferi multu.” — „Da altariulu acestu-a spre ce scopu e in ambitu?” „Parintele face acolo liturgia pentu lei si li aministra eucaristi'a. Vedi aci, fie-care usia are câte una

gaura; prin acest'a se marturisescu lei, asculta mis'a si se cumineca.” — „Sunt aici multi lei d'acesti a?” Mai sunt patru: am sê grigescu de doi preoti santiti si doi laici.” — „Si acesti-a de candu se afla aci?” „Unulu de 52, altulu de 42, alu treile de 15 si alu patrule de 9 ani.” — „Si pentru ce?” „Noi nu cunoscemu caus'a.” — „Dar' de ce i numescu lei?” „Pentru că pre mine me chiama i m b l a n d i t o r i u d e l e i.”

N'am scrutatu mai de parte, ca nu cum-va sê devinu suspitiunatu; ei rentorcandu-me in cel'a mea, in 24. fauru eu propri'a mea suscriere denunciaã casulu inaintea imperatulu.

Trecundu câte-va dile, comisiunea imperatãsea de investigatiune sosi pre neaseptate. Principalulu fu provocatu cu multa rigore, sê arete carcerule secrete. — Elu negã tote, aretandu numai una cella mica, unde se inchideãu pre câte-va dile calugarii renitenti. Comisiunea investigatoria inse scieã calea, si candu inaintãu cãtra camêra cea mica, quardianulu ametiã. Descoperira tote anghurule secrete, si le descriera in procesulu verbalu. — Apoi condusera in refectoriu pre nenorocitiã prisoneri.

Parintele Florentianu si Paternu erãu nebuni dejã, er' Nemesianu aprobe smintitu. Domitoriulu lei-loru fu intrebatu mai antãiu. Se dice, că pre Nemesianu l'a fanatisatu intru atãtu-a in câtu mintea incepu a i-se turburã, si estu-modu l'a inchisu, ea sê nu incomodeze pre altii. Cinci dieci de ani petrecu in inchisore, si erã in etate de 71 de ani. Florentianu a comisu unu pecatu mare, si cumu guardianulu lu-totu injurã, parintele Fl. s'a uritu a suportã maltrãrile, si i-a rasu una palma; 42 de ani suferi pentru ea. Er' Paternu esia fãra concediu d'in claustru, si faceã visite, la tempulu prescriu erã totu de un'a a casa; principalulu inse nu-i conveni acest'a, dreptu-ace'a l'a pusu la umbra, unde petrecu 15 ani, candu l'a inchisu erã de 56 ani.

Cei-alalti doi fiindu cu mintea intrega, respusera ei insi-si. Unulu numitu Varnav'a fu ajuntu la unu comerciantu in Viena, si se amorisã in fic'a principalulu sêu, dar' acestu-a nu binecuventã relatiunea loru, ci-lu alungã de la casa, si estu modu desperatu intrã in claustru.

Su tempulu de proba (novitiatu comerciantulu mori, fêta a scrisu de mai multe ori amantulu sêu, ea sê parascesca manastirea, si sê faceã ferie pre amant'u sa. Epistolele inse nu i-s'a immanuatu junelui calugaru, si preste putinu tempu se ordenã. Amant'u lui, neprimindu respunsu la epistolele sale, s'a dusu odata la beserec'a calugariloru, si vedindu pre Varnav'a facundu liturgia, lu-acceptã la usi'a sacrestiei, si-lu mustrã pentru că o-a uitatu si nu i-a respunsu „M'ai insielatu! Nu m'ai iubitul!” dise ea plangundu.

Varnav'a amaritu pana in adunculu sufletulu alergã in claustru, si rumpendu-si rosalulu de la brêu, strigã infuriatu cãtra guardianu „Intr'o atare societate deavolãsea nu voiu sê mai remanu!” Guardianulu l'a tienutu inchisu de 9 ani pentru acestu mare pecatu; acum'a erã de 36 de ani.

Parintele Turibiu aveã daten'a nepermisa d'a ceti pre Wieland, Gellert si Rabener, guardianulu l'a dogenitu pentru acest'a luandu-i cãrtile, dar' Turibiu si-le recastigã si continuã pecatulu. In fine treb'a cãrtiloru fatale mërse pana la pumnu si apoi la trenta, Turibiu dède cu guardianulu de pamentu. Remuneratiunea i fu carcerulu, si batãi d'in tempu in tempu, pana la scapare obtienu 500 bâte, si erã inca numai de 28 de ani.

Imperatulu Iosefu II. despuse incarcerarea provincialulu si a guardianulu, si ordenã una stricta cercetare prin tote monastirile, d'cundu cãtra min. Caunitiu: „Voiu derimã tote cuiburile aceste!”

Despre verginele carmelitane.

(†) Intemplamentele decurse in claustrulu carmelitanelor cracoviane producu una viua si continua ocupatiune in inime. Atentiunea publica este indreptata cãtra scen'a scandalului inspaimentatoriu, acceptandu cu nerabdare, desfacerea petureloru velului ce ascunde actele dramei de 21 de ani. Missiunea judecatoriei investigatoria este a deslegã nodulu ce inchide in sine sementi'a crimei, si a adauge cu unulu titulele umanetãtii pentru derimarea muriloru intre cari se comitu si s'au comisu atãte pecate si crime ingroditorie.

Siedinti'a d'in 26. iul a comisiunii instructorie tienu de la 8 ore demin. pana la 10 sêr'a S'au ascultat superior'a Mari'a W e n z y k, sustitu't'a ei Teresi'a Ko-

sierkewitz, „sor'a“ Mari'a Bobnowska tre in orulu earmeliteloru d'in Cern'a, pater Kozubsky, inspectorulu claustrulu carmelitanelor. Superior'a este de 37 de ani, cu statura inalta, subtire, la fatia cam palida, nu e frumoasa. Se facu calugaritia in contra vointiei tatane-sfu, care era nobilu castelana polonu; inainte eu patru ani se alese superiora. Sustinuta ei este de 60 ani, a fostu superiora in mai multe rondari. „Sor'a“ Bobnows a e aproape de 30 ani si este una figura frumoseca, areta multa cerbicia, ea urma de buna voia superioretloru sale.

Omulu e petrunsu de una adunca compatimire vedindu aceste fiintie orbite de ectia unui selbaticu fanaticismu. Superior'a inainte d'a raspunde la intrebarele judecatoresci, oserva cu ironia: „De la revolutiunea francesca, adi se intempla prim'a ora, ca una vergina d'in monastire sta inaintea unui judecatoriu lumescu.“ Dr. Gebhard respunde „Ne potemu bucura, ca amu ajunsu fara revolutiune a tra'i intr'unu stat, in care cardenalulu principiu alu relegiunii este egalitatea.“ Superior'a suspina.

Parintele Juliu Kozubski spuse, ca in 18. iuliu (cu trei zile inainte de descoperirea crimei) visita claustrulu vergineloru d'in Cracovia, vediu si pre Varvar'a Ubrik, si tote le-a aflatu „in ordenea cea mai frumoasa“ (1)

Sanctatea spiretuale a sororii Varvar'a e intr'una stare deplorabile, medicii inse au sperantia ca se va vindeca. In momintele lucide, suspina desperata: „Trecutul, meu fu inspaimentatoriu, vietia mea infioratoria!“ Se plange adese-ori, ca semte putore, pre vizitatori i alunga, fiindu ca i suntu „puturosi.“

Ea se nascu in 1817. in Wengrow, in Polonia ruscsca. Avu una educatiune buna la casa parintesca, legandu in e relatii amoroase cu unu june studentu, parintii o condamnara. Amantulu ei pleca in strainetate. Ea cerea mangaiare in singuretatea monastirii. Cine a vediu inaugurarea junei vergine, si-duce aminte ca era una frumsetia admirabila, una figura rara, cu unu peru tufosu. — Intrarea ei s'a intemplat pre la 1840.

La 1848 amantulu ei sosi la Crasovia in societatea mai multoru emigranti poloni, si renoi relatiunea de mai nainte. Locuitorii d'in Cracovia si-ducu aminte, ca in anulu acestu-a gardistii nat. impedearea fugirea unei vergine d'in claustrulu carmelitanelor. Cercetarea va lamuri, ore incercarea acest'a este in ce-va legatura cu relatiunea Varvarei.

Dr. Wroblewsky audindu, ca i se imputa, ca ar fi ordenatu astuparea ferestei nenorocitei prisioniere, protesta in contra asertiunii, si declara mincinosu pre superiora. — Ascultandu-se zidariulu, care astupa ferest'a, se dovedu, ca astuparea s'a intemplat inainte de ast'a cu 20 ani, pre candu Wroblewsky nece nu avea diploma de medicu.

Cuvios'a vergina carmelitana, pre cum se vede, nu se infiora a-si incarca pecatele si cu minciuni, — firescu ad majorem dei gloriam!

Una alta intemplant fatale s'a descoperitu nu demultu in monastirea misericordianelor d'in Prag'a. Si anume una bieta de juna misericordiana in urma unei relatii de amoru deveni grea, evlavioase sorori respectivu superior'a ei o judeca la inchisore, unde serman'a desperata se spendiura.

In momentul candu cramu se inchiamu trist'a cronica a peatelor calugaresci, cetimu intr'o foia, ca unu anonimu avisu oficiulu politiaulu d'in Vien'a, cum ca in claustrulu iesuitoru vienesi jace ascensu unu casu multu mai ingroditoriu ca celu d'in Cracovia.

Cortina se redica totu mai tare, scena erimeloru seculari apare totu mai infernale si umanitatea revoltata rechiama resbuare.

Buteni, jului 23. 1869.

Dle Red! Pentru monumentulu lui Ionu Buteanu redicandu in Josasielu, unde au suferitu martiriu, in 1849 s'au facutu prin mine subscribulu colect'a urmatoria:

- 1) In cerculu Butenileru si Josasielu 18 fl. 30 cr.
- 2) In Aradu 20 fl. Sum'a: 38 fl. 30 cr.

Col'a sumei acesteia, la rogarea D. Ioanu Berceanu protop. in Aradu pentru colect'a ulterioara io am predatu, si de si publicaminte l'am provocatu in „Alb. in 2. aprilu 1869. se mi-o retransmita, nece pana in diu'a de adi nu mi o-au transmisu, de unde urmasia ca numele contributoriloru nu-lu potu comunica.

In cerculu Batei de Crisia au colectatu D. Ioanu Motiu, si adeca d'insu 2 fl., Gerasimu Candea 1 fl. And. Puticiu 1 fl., Dacielu Gaboru 2 fl., Petru Gurgoru 2 fl., Adamu Gradina 2 fl. Ioanu Iurca 50 cr. S. Botoriu 1 fl., S. Borha 2 fl., I. Simionasiu 1 fl., Georgiu Munteanu 50 cr., Leone Picu 1 fl., Coti 1 fl., Ioanu Francu 2 fl., Iosifu Crisianu 1 fl., Georgiu Danila 1 fl., Georgiu Beovicu 1 fl., Silviu Bolfu 1 fl. — Sum'a 23 fl.

4) In cerculu Halmagiului Alesandru St. Siultiu 2 fl., Petru Birta 1 fl., Ionu Rusu 1 fl., Elia Baltescu 50 cr. Nic. Robu 50 cr., Const. Tallosiu 50 cr. Sum'a 5 fl. 50.

- 5) D'in Siria mi-a venit cu totulu 2 fl. 50 cr. —

Afara de acest'a au mai contribuit de a dreptulu in man'a mi-a Ioanu Gergariu B. Sebesiu 30 cr., Constantiu Gurbanu teologu in Aradu 1 fl., Nicolau Pap not. in Dieci 1 fl., Ioanu Pap advocatu in Aradu 2 fl., Andreiu Tipu preotu in Dieci 1 fl., Georgiu Varga not. in Misc'a 2 fl., Eftimiu Iacobu not. in Cinteiu 1 fl., Iosifu Marchisiu prot. in Carandu 1 fl. — 9 fl. 30 cr. Sum'a totala face 78 fl. 60 cr.

Cu sumuliti'a acest'a in mana m'am apucatu de lucru, inse mintea nu mi ambla pre la marmore, ca mai nainte, ci restringundu-me la modestele petre ale nostre de aici, a 3 a di de Pasce 1869. am facutu legatura cu Carolu Dondini locuitoriu in Almasiu pentru cioplirea monumentulu, su conditiunea ca in 6. septemane se fia gata cu totu, inaltime de 1. stangenu de a supra piedestaltulu, latu de 1/2 stangenu: pentru ce sumu datoriu a solvi 69 fl. v. a. cioplirea si negrirea epitafiulu tota liter'a 10 cr. 120 litere 12 fl. Espropriarea pamentulu in una stangenu patratu 40 fl. v. a. garnitura de lemn 20 fl. v. a.

Monimentulu sta gata si este inchisu in chilia la ospetaria d'in Gurahontiu. Spre vederea tuturor caleitoriloru interesati.

Caus'a pentru ce intardiu a-lu pune in loculu destinatiunei e: 1) ca nu sunt bani de ajunsu, precum se vede sar' mai cere 62 fl. v. a. 2) pentru ca plugarii ocupati cu lucrulu campulu, nece pana in diu'a de-adi n'am potutu vorbi personalminte cu omulu d'in Gur-a hontiu in a carui pamentu sunt astrucate osamintele, ci insciintiatu numa prin a trei-senta, bagsama voitoriu de bine? mi-au transmisu vorba cecea pentru mai pucinu de 40 fl. nu ni da 1/2 stanginu □ pe vecie d'in pamentulu scu pentru scopulu menitu. 3. Totu d'in caus'a aceea n'am potutu da facia nece cu Ionu Coste d'in Iosasiu, care mai sicuru sci unde au fostu ingropatu, fiindu ca d'insulu au taiatu streangulu pe care au spendiuratu, elu au sapatu grop'a, elu l'au si ingropatu. 4) Pentru ca in intielesulu contractu ni fara de parerea comisiunei colaudatorice nece nu potu primi monumentulu acelu-a, era in privinta acest'a de o parte nece ne-am potutu intielege, pentru ca cei interesati in lucrulu acest'a suntemu prea improscati; de alta parte nece m'am grabitu cu colaudarea pentru ca totu in puterea contractulu atunci eramu silitu a pune diumetate d'in bani in man'a cioplirotulu, fiindu elu silitu a accepta dupa ceea-lalta diumetate inca 2 lune dupa colaudarea si redicarea monumentulu. Precumu areta rezultatu, precautiunea acest'a au fostu salutaru pentru mine ca intreprinditoriu, atlcumu mi-asii fi atitiatu paie in capu.

Standu lucrulu asié, n'am ce face alta decatu a me ruga cu tota reverintia de toti veneratorii memoriei fericitulu, ca se binevoiesca a me smulge d'in perplesitatea acest'a si adeca se binevoiesca a contribui spre acoperirea deficitulu de 62 fl. v. a. tramiendu ofertele marinimose la subscribulu. Deosebi rogu pre contempuranii fosti colegi a-i fericitulu in tempurile acele viforoase si pre on. redactiuni ale foiloru romane. *)

Socotelele publice despre banii incasati se voru face cu ocaziunea solenitatiei publicande in diurnale; si de va fi ce-va prisosu, de si spuseramu in „Alb.“ in 2. aprilu 1869, proiectandu numa, cumca va fi strapusu la fondulu asociatiunei rom. pentru cultura poporulu la Aradu, totu si afu mai cu scopu se decida majoritatea voturilor intielegintiei adunande la serbatoarea acea de la care o se primescu absolutoriu in scrisu.

In fine, fiindu ca eu numai singuru am lucratu in privinta acest'a, adeca am executatu de capulu meu, dora nu va fi de prisosu a da publicitatiei epitafiulu gasitu, ca-ee de si e acumu scobitu in afundime de unu policariu, totu-si se pote scobi nou — ca petr'a e grosa de unu schiopu, afara de aceea loculu lunei si a d'itei pana acumu e golu ca nu le sci pe aici nime de securu si nu afu nece in istoria lui P. Harianu. Epitafiulu suna asié: Iei sunt osamintele fericitulu Ionu Buteanu, unulu d'intre martirii natiunei romane ucisu perfidaminte in an. 1849. diu'a.... Lunei.... — Pusu 1869.

Dionisiu Pascuti, advocatu.

Ratiuciniu publicu.

Subscribulu pentru a satisfac de o parte dorintiei juste acelor pre stimati domni, cari se intereseza de caus'a aredicarei unui monumentu in eternizarea memoriei repausatulu Simeonu Barnuti, de alta parte pentru de a me justificu antea on. publicu romanu, specialminte generosi-

*) Noi d'in parte-ne deschidemu subscripiunea cu 10 fl. v. a. si rogamu pre toti cei cu pietate catra umbrele Marelu Romanu si pre toti cei ce au consciintia detoriei nationale a sucurge cu obolii loru spre a se poté indeplini laudabil'a intreprindere a Dui Dion. Pascuti, carele meriteza tota recunoscintia pentru nobila idee si pentru initiativa luata spre realizarea ei. Bani se se tramita ala Redactiunea „Fed.“ carea va publica sumele incurse, au de a dreptulu la D. Pascuti, in Buteni.

Redactiunea.

loru contributori, ca colectoriu desemnatu de mai multi veneratori ai repausatulu, despre banii incursi spre acestu scopu facu urmatoriulu ratiociniu:

Cu ocaziunea inmormentarei repausatulu au contribuit urmatorii: Georg. Pap subjude cerc. 20 fl. v. a., Greg. Papdanu protop. 5 fl. v. a., Demet. Coroianu vicariu for. 5 fl. v. a., Ioane Mustea v.-prot. on. 4 fl. v. a., Vas. Dragosiu parocu 2 fl. v. a., Dionisiu Pascuti prot. 1. galbenn, Ioanu Contiu teol. 1 fl., Vasil. Marincasiu parocu 1. fl., Avramu Dragosiu parocu 1 fl., Teod. Pap jurist. abs. 1 fl., Petru Dragosiu parocu 2 fl., Ioanu Cosma cantoru 1 fl., Helmeti 1 fl., Ecedi Iosef 1 fl. sum'a: 45 fl. v. a. si 1 galbenu.

In anulu 1865 febr. a contribuit d. Anania Popu parocu si protopopu in Morlac'a 5 fl. v. a.

D. Greg. Pap ar.-diaconu in Basesci prin scrisorea sa ddo 22. fauru 1865. a transisu de la urmatorii DD. Greg. Pap prot. 2 fl., Teod. Lenghi 1 fl., Stef. Gosmanu parocu 35 cr., Ioanu Pap parocu 50 cr., Georg. Orosu docente 25 cr., Ioanu Vasvari 1 fl., Nina Hosu 50 cr., Vas. Pap preotu 50 cr., Stef. Labou preotu 40 cr., Ioanu Branu parocu 50 cr., Eug. Branu stud. 30 cr., Ana Branu 20 cr., Ioanu Pap-Vitezu parocu 50 cr., Aureliu Pap-Vitezu stud. 30 cr., Valentinu Pap-Vitezu stud. 20 cr., Danilu Vulturu 1 fl., Ioanu Simonu parocu 50 cr., Loginu Cionca docente 25 cr., Ioanu Brindusiu docente 25 cr., Vasil. Insuleanu 50 cr., Nicef. Ossianu 1 fl., Pavelu Trifu 25 cr. Georgiu Cosma parocu 30 cr. Sum'a de 12 fl. 55 cr. v. a.

D. Ioane Margineanu ases. de Sedria in Naseudu prin scrisorea sa ddo 4 febr. 1866. d'in venitululu unui balu a transisu. Sum'a de 20 fl. v. a.

D. Ioane P. Popu v.-protop. Cicou-Cristurulu d'in o colepta facuta in 1866 a transisu de la urmatorii: Parocla Agresiu 2 fl., parocla Tirlisuv'a 1 fl., parocla Borlesa 40 cr., parocla Spermedielu 50 cr., Gavr. Muresianu preotu 1 fl., parocla Caianulu micu 1 fl., Caianulu-mare 1 fl., Dobricu 50 cr., Ciceu-Cristuru 2 fl., parocla Pietrei 1 fl. 50 cr., Iosifu Gavriciufiu parocu 1 fl., parocla Sasarnu 40 cr., Ioane P. Popu parocu si protop. 3 fl. v. a. Sum'a de 15 fl. 30 cr. v. a.

D. Gavrilu Manu jude supremu in comitatulu Solnocu-interioru a contribuitu 5 fl. v. a.

D. Mihailu Pavelu vicariu for. in Marmatia a transisu prin scrisorea sa ddo 6. jului 1867 de la urmatorii DD. Mich. Pavelu vicariu for. 2 fl., Vas. Caracioni prot. 2 fl., Ioanu Popu adm. protop. 2 fl., Ioanu Chindrisiu 1 fl., Mich. Kokenyedi prot. 2 fl., Bas. Onitia parocu 1 fl., Gregoriu Ivascu parocu 1 fl., Mich. Iurca preotu 2 fl., Ales. Manu preotu 1 fl. Sum'a de 14 fl. v. a.

D. Grig. Pap Ar.-diaconu in Basesci prin scrisorea sa ddo 27. augustu 1868 a transisu de la urmatorii DD. Greg. Pap 2 fl., Petru Branu d'in Satumare 2 fl. Mich. Pap de Basesci 3 fl., Georg. Pap de Basesci 4 fl. Greg. Fagi 2 fl., Laur. Caba 2 fl., Ioanu Pap de Naseudu 2 fl. Nicef. Ossianu prot. 2 fl., Ioanu Pap d'in Baitia 1 fl., Ioanu Branu 1 fl. Sim. Pap 1 fl., Ales. Costea 1 fl., Teod. Lesanu 1 fl., Sim. Toma de Farcasiu 1 fl., Alesiu Varna 1 fl., Ioanu Simonu 2 fl., Greg. Henghia 2 fl., Georg. Marchisiu 1 fl., Ioane Rezei 1 fl. Ales. Pap de Basesci 2 fl., Andreiu Cosma 1 fl. Sum'a de: 35 fl. v. a.

D. Leone Pavellea profes. in gimnas. d'in Naseudu prin scrisorea sa ddo 30 maiu 1869. a transisu d'in venitululu unui balu sum'a de: 20 fl. v. a.

Au incursu dara pentru monumentulu lui S. Barnuti, in restimpu de 5 ani 171 fl. 85 cr. v. a. si 1 galb. imper.

D'in diuarie am intielesu, ca in mai multe locuri spre acestu scopu s'a facutu colepte inse eu mai multi nu am primitu, mi ieu dara permisiune a face atenti pre resp. d. contribuinti, rogandu in interesulu publicitatii tote OO. Redactiuni a foiloru nostre romane d'in patria se binevoiesca a publica acestu ratiociniu.

In Simleulu Selagiului 23 jului 1869.

Demetriu Coroianu m. p.

Vicariu Selagiului, colectoru si manipulante alu baniloru primiti spre scopulu pre atinsu.

Statutu organicu

alu besericei ortodocse Romane d'in Ungari'a si Transilvani'a.

(Urmare. *)

3. A duce nou protocolu despre percepte si erogate.
4. A duce unu jurnalulu despre starea averei parociale; acestu jurnalulu are a se duce in doue esemplarie, d'intre cari unulu se va asiedia in casa, er' celalaltu va fi la epitropi.

5. Cu finea anulu scolaru a depune comitetulu parociale ratiuciniu documentatu despre veniturile si cheltuelele besericesci, scolari si fundationali, si a-lu supune nu mai decatu la o revisiune speciale a casei, ce aru ordina comitetulu parociale.

6. A nu intreprinde nici o erogatiune nepreliminata

*) A se vedu nr. 81.

fără impoternicirea comitetului, respective sinodului parociale.

7. A priveghii, ca edificiile besericesci, ale scolei și ale altor realități, precum și curtea besericeii, a scolei și a casei parociale asemenea și cimitierul să fie în stare bună.

8. A plăți regulată salariile preștepți pentru personalul besericesc și școlariu, precum și ajutoriile altor persoane serace și a stipendistilor.

§. 28. Acolo unde mai multe comune besericesci împreună susțin un șeu mai multe școli, se alege din comitetele acestor parocii, unu comitetu școlare și prin e pitropile școlare și asi:

1. Numerul membrilor unui asemenea comitetu școlariu constă din câte trei membri aleși din și prin comitetul parociale respectiv.

2. Asemenea epitropi'a școlare constă din patru membri.

3. Alegerea acestui comitetu se face pre 6 ani, 6r' a epitropiloru pre trei ani.

4. Comitetele și epitropi'a școlare au acelu cercu de activitate în trebele școlare, ce li compete comitetelor și epitropielor parociale.

CAPU II.

Protopresviteratul.

§. 29. Protopresviteratul este întrunirea mai multor comune besericesci, avendu unu protopresviteru ca antiste în trebele lor besericesci, școlari și fundationali; protopresviterulu trebuie să locuesca în acelu locu alu protopresviteratului, care este mai îndemâna comunelor besericesci din protopresviteratu.

§. 30. Protopresviteratul și indeplinește afacerile: 1) prin scaunulu protopresviteralu, 2) prin sinodulu protopresviteralu, și 3) prin comitetulu protopresviteralu.

Art. I.

Scaunulu protopresviteralu.

§. 31. Scaunulu protopresviteralu este aceea autoritate în afacerile besericesci, carea în acestea în generalu, 6r' în cele mai diosu enumerate în specialu formeza forulu de prim'a instantia în metropolia.

§. 32. Scaunulu protopresviteralu constă afara de protopresviterulu său suplintele acestui a ca presiedinte — din șiese paroci, ca membri cu votu decisivu — apoi din unu defensoru matrimoniale și unu notariu cu votu consultativu.

Cesti doi din urma potu fi și dintre capelani, diaconi său mireni, avendu notariulu a portă protocolulu, a se îngriji de lucrurile scripturistice, speditiunei, și arciivu. —

§. 33. De competința scaunului protopresviteralu, ca foru de prim'a instantia se tienu urmatoriile obiecte: A complană și eventualminte a decide:

1. Diferențiile escate între preoți, controversese comunelor parociale în privința esagerării competinței școlare și privitorie la alte controversese cauzate de preoțime; diferențiile privitorie la scurtarea stolei și altor venituri legali preoțiesci din partea comunelor parociale său a singurateciloru credinciosi.

2. Controversese referitorie la logodna (incredințare) și casatoria în partea loru canonică.

3. A priveghii asupra ducerii acurate a protocoletorulu matriculari și altor protocoletorulu parociale, a pertractă obiecte besericesci și disciplinari preoțiesci, pre cari consistoriulu le incredințeză scaunulu protopresviteralu, ca forulu de prim'a instantia; a esamini alegerile de parocu, capelanu, diaconu și altor fetie besericesci.

4. A priveghii asupra portării fecielorulu besericesci.

§. 34. Spre aducerea unu concludu validu se recere, ca afara de presiedinte și notariu să fie de fatia celu putienu patru membri.

Candu voturile suntu egali, derima votulu presiedintelui.

§. 35. Membrii scaunului protopresviteralu nu potu fi rudiți între șine pana la alu 6-lea gradu de șange și alu 4-lea de cuscria, și nu potu luă parte la pertractările, unde cu vre-o parte litiganta suntu în aceeași mesura rudiți.

§. 36. Scaunulu protopresviteralu va tiend regulatu șiedintiele sale din luna în luna; inse în casuri urginti se potu tiend și ședintie eștraordinarie.

§. 37. Apelatiuni dela scaunulu protopresviteralu se potu face la consistoriulu eșparcialu în 14 zile, 6r' cele mai tardu facute nu se iau în consideratiune, otarirea și scaunulu protopresviteralu se pune în lucrare; afara de cauzele matrimoniale, terminate cu total'a despartire a părților, cari debuescu din deregatoria a se șusterne consistoriulu respectiv.

Art. II.

Sinodulu protopresviteralu.

§. 38. Sinodulu protopresviteralu este reprezentati'a preoțimeii și comunelor parociale din protopresviteratu asi, ca preoțimea să fie reprezentata în o tertialitate, 6ra comunele parociale în doue tertialități.

În protopresviteratulu, care numera preste 20,000 șufete, numerulu membriloru sinodului protopresviteralu constă din partea preoțimeii din 12; din partea comunelor besericesci din 24; 6ra unde numerulu este ma-

micu de 20,000 acolo va constă din partea preoțimeii din 8, 6ra din partea comunelor parociale, din 16 membri.

§. 39. Acele șinoduri cari alegu pre protopresviterulu constau din numeru induitu de membri.

§. 40. Membrii sinodului protopresviteralu se alegu pre 3 ani, și se potu relege.

Membrii eșlesiasteci ai sinodului protopresviteralu se alegu prin preoțimea tractuale în locul destinat, 6ra câtu pentru membri mireni, protopresviteratulu se impartiesce în atâte cercuri electorali, câti membri mireni suntu de a se alege în intieșlesulu §-lui 38.

Pentru sinodulu alegetoriu de protopresviteru, în fia care cercu electoralu se voru alege câte doi membri mireni.

Alegatori suntu toti acci-a, cari posedu calitătiele preserise în §. 6.

Despusetiunile necesari pentru conducerea și eșfetuirea actului de alegere se coneredu consistoriulu eșparcialu, pana la o alta dispozitiune facenda din partea sinodului eșparcialu.

§. 41. De membri sinodului protopresviteralu potu fi aleși numai acci-a, cari posedu calitătiele preserise în §-lu 6.

§. 42. Cu ocasiunea conchiamării sinodului protopresviteralu, care debue să se publice cu 14 zile înainte, presiedintele este detoriu a publică și obiectele, ce se voru pertractă în șinodu.

§. 43. Ca șinodulu protopresviteralu să pota aduce otarire validă se recere, ca afara de presiedintele să iăe parte la acelu-a celu putienu majoritatea membriloru.

§. 44. Șinodulu acestu-a și-alege din — său afara de șinulu său pre notariu pentru lucrările scripturistice, carele potu fi preotu său laicu.

§. 45. Șinodulu protopresviteralu se tiene odata în anu la 1-a său a 2-a Dumineca a lunei lui Fauru, și la conchiamarea lui se observeza celc din §. 42; în casuri urginti se pote conchiamă și eștraordinariu, candu adeca protopresviterulu său doue tertialități a membriloru voru afă de lipsa țienerea eștraordinaria a acelu-a spre pertractarea vre-unu obiectu înșemnatu besericescu, școlariu său fundatiunalu. —

Despre celebrarea unu șinodu protopresviteralu eștraordinariu debue înșeșciatiu și consistoriulu eșparcialu.

§. 46. Protopresviterulu ca presiedinte respective suplintele lui, este respundictoriu pentru bun'a ordine a șinodului, precum și pentru aceea, ca acolo numai obiectele enumerate în §. 50. să se traeteze cu frica lui Dumnedicu și modestia, și ca concludese să fie basate pre institutiunile besericesci și pre ordenatiunile archieresci, a consistoriulu și sinodului eșparcialu.

Candu șinodulu protopresviteralu s'aru lasă în obiecte, cari nu se tienu de șfer'a lui, său bun'a ordine s'aru vatemă și la admonitiunea presiedintelui nu s'aru restitul ordinea cuvinciosa, atunci presiedintele este detoriu a inchia protocolulu, a disolve șinodulu și a relatiună consistoriulu eșparcialu cerendu inviatiune pentru șisii ulteriori.

§. 47. Șta în voi'a libera a membriloru a și da votu separat, și a pofti, ca acelu a să se petreca în protocolu, inse numai acelu votu separat carele în 24 de ore se dă în șerisu, se pote primi și petreca în protocolu.

§. 48. Presiedintele preșige ordenea obiectelor pertractande, pentru aceea ori ce propunere din partea unu-a său mai multor membri arc a se înșinuă presiedintelui, care în contielegere cu șinodulu preșiga ordenea și tempulu, candu aceea propunere arc să vina la pertractare.

§. 49. Protocolulu șinodului protopresviteralu dupa ce s'aru autenticatu, lu-subșcrie presiedintele și notariulu; asemenea și eșpeditiunile și eștrasele inca se șubșcria prin densii.

(Va urmă.)

Adunarea anuala a șocietati „Transilvani'a“

PROCESU-VERBALU.

Siedinti'a a II-a, Dumineca 6 iuliu 1869, la 7. și jumatate ore șer'a, în localulu șocietății de arme.

Presiedinti'a dlui A. Papiu Harianu.

IV.

D. presiedinte provisoriu arăta că la ordenea d'ilei este alegerea noului comitetu.

În urmarea observatiunilor facute de dnii Orasiănu, Moldovanu, Fortanatu și Papiu, se constată că, dupa art. 26 din ștatute, alegerea comitetului este a se face prin votu șecretu. — Se face apelulu nominalu alu membriloru adunarei, la care respundu 35 membri. Se impartu bilete de votare membriloru șesinti.

Se șuspinde șiedinti'a pentru 10 minute. La redeschiderea șiedintiei unulu din șecretarii adunarii chiama pre țiecare membru a-si depune votulu în urna. Rezultatulu voturiloru fu urmatoriulu: Voturi 33. Majoritate 17.

*) A se vedă nr. 81.

D. A. Papiu Harianu se proclama presiedinte cu 32 din 33 voturi. D'ui și-ocupa între vine aplause fotoliulu de presiedinte. — Dupa care se proclama: Vice-presiedinti, D. A. Lupascu cu 28 vot. și G. Chitiu cu 29 voturi, șecretari, DD. I. Procopiu cu 31 vot. și I. Petricu cu 26 vot., casieru D. G. Bursanu cu 26 vot., membrii, D. Hajdeu cu 32 voturi, G. Missailu cu 28 voturi, Zamfirescu cu 25 vot., N. Manolescu cu 24 voturi, C. Fortunatu cu 32 vot., I. C. Tacitu cu 19 vot., St. Lazarescu cu 25 voturi. Toti accesti a se proclama între cele mai vii aplause ale adunării. Pentru 2 locuri de membri, ne-intruindu nimeni majoritatea ceruta, se procede la noua votare.

Dupa care se proclama de membri:

D. Ș. N. Timoleanu cu 28 voturi și d. D. Corvinu cu 15 voturi din 29.

V.

D. Precupu propune de a se invita comitetulu prin unu votu formalu alu Adunării să se puna în lucrare art. 9 din Ștatute, dupa care „unu membru, care n'aru indeplini obligatiunile sale prevedute prin ștatute nici dupa o a trei-a șomatiunea, ce i s'aru face din partea comitetului, se șrivesce ca ne mai voindu a face parte din șocietate,“ adaugandu d. Părenpu că acestu art. să și aiba eșfetuulu său pana la adunarea șosima, cu deosebire pentru membrii adunării.

Așta propunere se șrimesce de adunare în unanimitate.

VI.

D. Presiedinte propune, în numele comitetului, de a se acordă comitetului o șuma ore care pentru remuneratione unu contabilu, dăca trebuința ar cere. Adunarea încuviințeză, lasandu șisarea remunerationulu la intieșpitiunea comitetului.

VII.

Pentru acestu anu, nepotendu-se creă vre-unu știpendiu, se decide de a se aduce la cunoșciința țineriloru, ce aru concurge în viitoru la știpendiele șocietății, că ei trebuie să aiba ore cari cunoșciințe de limb'a franceza.

VIII.

D. Badescu declama, între cele mai viue aplause ale adunării, poezi'a intitulata *Vitegi i Dacii*, compusa de I. Lapadatu, studentu de litere în Paris, știpendistu alu șocietății.

IX.

La propunerea dlui N. Alesiu, adunarea voteză multiamire onor. comitetu alu șocietății de arme, pentru buna voinția ce a aretat, lasandu localulu său la dispozitiunea șocietății pentru țienerea a dou șiedintie.

X.

Cu inșoiera adunării, acestu procesu verbalu remane a se verifică de comitetulu șocietății. Cu acășta, șiedinti'a se redica la 10³/₄ ore din noțte. Datu în Bucuresci, 6 iuliu 1869, în localulu șocietății de arme.

Presiedintele șocietății, A. Papiu Harianu.
Șecretari, G. Comșia, Corvinu, D. Precupu.
(„Rom.“)

De la șocietatea de leștura a junimeii romane de la gim. din Segedinu.

Cu inșeșierea anulu școl. 186³/₄, șocietatea de leștura a junimeii rom. de la gim. din Segedinu inchia alu patrulu anu alu eșștintii și alu doile alu activității sale. Lasandu — pentru mai buna cuvintiia — poșterității dreptulu de a vorbi în detaliu despre progresulu ce s'a facutu în doi ani, șubșcrișii venim a face numai cunoșcutu o. p. romanu, că progresulu — luandu-se în considerare numerulu micu alu membriloru, neajunsurile și impedecările — coresponde așceptării.

Mai departe facemu cunoșcutu, că apelulu nostru facutu cătra o. p. romanu inca și pana acum a avutu frumose urmări. Înșemnandu aci pre acci O. Dni. cari au dindu apelulu nostru s'aru grabitu a ne șprigină, adeca: I. Bogdanu econ. în Bird'a cu 5 fl., G. Șuiciu not. în Toraculu-mare cu 2 fl., T. Tempia și D. Marcovicu preoți C. Negroiu și A. Pau negut. G. Basiu și L. Dragoi docenti, și I. Șerbovanu jude, toti în Toraculu-mare cu câte 1 fl., I. Nedelcu și L. Bogdanu econ. în Bird'a asemenea cu câte 1 fl., li aducemu cu acășta ocasiune profund'a noștra multiamita.

Totu cu acășta ocasiune aducemu profund'a noștra multiamita și O. Dni Redactori de la diariile: Romanulu, Traianu, Trompet'a Carpatiloru, Albin'a, Federatiunea, Gazet'a Transilvaniei, Famili'a, Transilvani'a, Archivulu, Șperanța și Gur'a Șatului pentru tramitarea gratuita a diarielor D-sale, pre cari totu-de-odata i rogămu, ca să binevoiesca a nu încetă cu gratificatiunea neci în viitoriu.

În fine recomandandu aceloru-a, cari voru fi conducatori șocietății în viitoriu, a continuă tote cele dejă în.

cepute, închiâmă cu: Traeșca și înflorêșca națiunea română!

Segedinu în 18/30 iuliu 1869.

Georgiu S. Grozescu,
notariu coresp.

Vilhelmu Handscha,
presedinte.

NOUTATI STRAINE.

SERBIA. „Coresp. Slava“ împartiesise una scire de mare însemnată, primită d'în Belradu. I se scrie: „eș s'au descoperitu una nouă conjurațiune în contra victiei Regintilor. (Blasnavatiu, Risticu, Gavrilovicu.) Mai mulți membri ai societății „Omladin'a“ (juni mea) ar' fi compromisi în această afacere urdita de d'în afara. Lucrul se ține încă în secretu pentru că s'nu se impedece recercările politiei, carea se dîce că are acū în mana firele conspiratiunii.“ Asta scire merita cu atātu mai vertosu confirmatiunea, că-ec pana acum neci unu diariu altulu nu amintese nemica despre conjurațiune, cu tote că de ar fi adevărata numai ce s'ar' fi stracoratu ce-va în publicitate.

Una corespundintia adresată d'în Belgradu a diariului „Wanderer“ semnalizăza urmatoriulu întemplantu. Conformu noiei constituiuni incompatibilitățile sunt grea estinse. Nu potu fi membri ai scupcinei (deputati în camera) nu numai funcționarii publici, ci încă neci invetatori, militarii, profesorii, chiaru neci advocatii insi-si. Pana acum singuru militarii au reclamatu, tramitindu deputatiune la Regintele Blasnavatiu, pentru a-i declară, că dacă articolulu relativu la acesta esclusiune ar primi sancțiunarea Principelui, ei (militarii) si voru da demisiunile lor în corpore, decisi fiindu a lasă armat'a fără de capi.

VARIETATI.

** (Comoditatea pre calile ferate în America.) Unu diarnalu americanu „Courierulu de San Francisco“ d'în 18. iuniu scrie: „Splenditul vagonu de restauratiune cu numele „Internationalu“ calatoresce în presinte pre muntii de la Summitu în o înaltîme de 8258 urme de la supra fati'a mării; trasur'a care merge de la New-York la Sacramento are doue vagoni pompose care servescu de dormitorie. În vagonu se aita de toti 146 pasageri. La mesele d'în vagonulu de restauratiune potu siedê comod 48 persone. Culin'a forte angusta ocupa mediu-loculu vagonului și e ascunsă d'în aintea pasageriloru. Dupa-ce mēs'a e asternuta pasagerii si-ocupa loculu; si facandu o caleloria de 40 mile prin singuretatea Alpiiloru, respirandu celu mai curatu aeru de munte — manca c'unu luesu ce nu-lu poti afă numai în otelele de rangulu autăiu. „Internationalulu“ e celu d'antăiu vagonu de restauratiune, care a facutu caletori'a pre la Sier'a-Nevad'a.

** (Numerulu) ospetiloru la scaldete d'în Valcele a trecutū dejă preste 1400, va sê dîca cu doue sute mai multi ca în anul trecutū. — Se ascepta încă 40 ospeti d'în Roman'a.

** (Comandă suprema) a honvediloru d'în Transilvani'a va resiedê în Tergulu-Muresiului.

** (Fapta frumoasă. Dlu Bar. Billot proprietariu în cott. Carasiu și Torontalu, a oferitu 40 fl. spre a se procură cartile recerute pentru scolarii cei orfani de la sate.

** (Crudelitate asiatică.) Aprindendu-se, nu de multu una casa în comuna Peci-Varadinu suspitiunea culpabilității cadîu pre unu maestru d'în comuna. Locuitorii comunei mergendu la locuint'a suspitiunatului l'a luat cu puterea d'în patu unde se dîce că dormi, și ducandu-lu la casa ce ardiă l'a aruncatu în focu; de doua ori a scapatu nenorocitul, înse fu prinsu și aruncatu în focu și a trei'a ora, candu apoi deveni viktima flacariloru, remanendu-i abiê osele întregi.

** (Numiri de inspectori scolari.) Cetimū în foi'a oficială „B. P. K.“ urmatoriile: Judele cercuialu d'în cotulu Neutr'a, Carolu Grmanecz, s'a numitu inspectoru scolaru pentru cottulu Neutr'a; presedintele tribunalului urbarialu Albertu Filep de Vadadu pentru Turd'a, scaunulu Ariesiului și alu Muresiului; profesorulu seminariului gr-or. d'în Aradu, Mironu Romanu, pentru cottulu Crasieu; profesorulu scolei reali d'în Segedinu, Gregoriu Boja, pentru cottulu Zal'a și notariulu primariu Sigis. Luby pentru cottulu Satu-mare, obținendu toti titulu de consiliari regesci.

** (Din funte siguru.) întiêseramū, că la adunarea romanêsca de la Siomec'a-mare Dlu Josifu Vulcanu va țienê unu discursu multu interesantu despre frumos'a nostra poesia populară. Êr' Dlu Justinu Popșiu despre epoc'a lui Micu, Sincai, Petru Majoru, Lazaru. Li-gratulămu dorindu sê tiba so-i cātu mai numerosî.

** (Protestu.) Comunitatea besericêsca serba d'în suburbea Timisioarei „Fabrica“ într'o siedintia estra-

ordinaria a otaritu, ca sê se tramita una reprezentatiune presidiului congresului serbescu d'în Carlovetiū, în care sê se dechiare 1) că ea (comunitatea bes.) nu aproba procederea patriarcului ca presedinte alu congresului, că-ec lu-disolvă propria autoritate, fia pentru totu-de-un'a ori numai pre unu tempu nedeterminatu, 2) că comunitatea bes. se afla îndestulita și consimte cu protestulu si dechiaratiunea celor 29 deputati nationali, date în privinti'a depunerei mandatelor partiiei clericale și a amestecărei patriarcului în drepturile autonome ale poporului, și prin acêșta li se dă votu de incredere neconditiunaru, și 3) că comunitatea bes. e resoluta a sprigini și a primi de ai sêi toti pasii partiiei nationale, ce-i va face în caus'a acêșta la regimulu țierei.

** (Unu magiaru sinceru.) În un'a d'în siedintiele mai recinti ale Academiei scient. ung. Maur. Ballagi a cetitu o disertatiunea filologica a lui Rudolfu Vadnai despre limba magiara, în care autorulu c'o sinceritate dêmna de lauda dovedesce cu arguminte, că limba magiara nu s'a desvoltatu nici cātu e negru sub unghie de una mie de ani incoce și nici ca sê va potê desvoltă vr'odata. Atil'a a vorbitu tocmai pre cum vorbescu adi Secuii, dice dlui. Cei-alalti membri academici firesce încantati de sonoritatea „tattot, tettet“-uriloru, primi cu unu toiu infernalu sincerele descoperiri ale diserantelui. — Sperămu, că fratii mag. voru recunosce cu incetulu că dieu, angerii în ceriu nu vorbescu unguresce.

Sciri electrice.

Londr'a, 27. iuliu. Regin'a santionă bilulu besericeei d'în Irland'a.

Vien'a, 28. iuliu. Imperatulu se ascêpta mane aici. Scirile ventilate de diariile francesci despre mergerea lui Beust la Parisu sunt nefundate. — Convocarea dietelor se va întimplă între 9 și 21. septevre.

Bucuresci, 28. iuliu. Domnitoriulu Carolu va caletori cātu mai curendu în Crimea pentru a convenicu imperatulu Rusiei, și de acolo va merge la Vien'a și Parisu.

Vien'a, 29. iuliu. „Vaterand“ demintiesce scirea, că una calugarita înch'sa în claustrulu carmelitanelor d'în Prag'a pentru calcarea votului de virginitate, s'ar fi spansuratu. (În daru sunt tote încercările foei clericale, că-eci fapt'a se constateza. Red.)

Vien'a, 29. iuliu. În siedintia comisiunii militare a delegatiunii ung. ministrulu de resbelu respunse în scrisu la cestiunea confinielor militari; respunsulu nu produse multiamire; crearea conclusului fu amanata. Membriiloru comisiunii li se impuse retacere stricta.

Vien'a, 29. iuliu. (Delegatiunea senatului imperialu.) Comisiunea bugetaria primî conduce-re centrala a ministeriului de resbelu cu 2,850,000 fl. Ministrulu de resbelu dechiară, că organizatiunea militiei stă su control'a factoriloru legelativi, în cātu adeca acêșta votêza midiloccele pecuniarie, despunerea asupra organizatiunii înse rezervata eschisivu imperatului. Ministrulu imper. alu financelorū dechiară, că actualulu ministru alu financelorū e legatu de sum'a votata, deci trebuescu votate și accidentiele necesarie.

Petropole, 29. iuliu. Tiarulu va caletori sambeta în Crimea. La invitarea regelui Prusiei marele-precipe Nicolau va asistă la manevrulu de tomna, ce se va țienê la Königsberg.

Alesandria, 29. iuliu. Vice-regele sosi aici și fu primitu cu solemnitate.

Parisu, 29. iuliu. Diariulu „Figaro“ publica estrasulu senatusconsultului, în care se accentua respnsabilitatea solidaria a ministriloru, dreptulu personalu alu deputatoriloru pentru initiativa, și interdictulu de a înmultî lefele senatoriloru cu alte lefe. Aleerea senatoriloru prin consiliarii generali fu respinsa, e verosimilu înse că numerulu senatoriloru se va înmultî.

Zagrabia, 30. iuliu. Imperatulu agraciă pre prentulu Franciscu Zuzel d'în Reika langa Kreuz, condamnatu pentru conturbarea liniscii.

Vien'a, 30. iuliu. „Nou'a Pressa libera“ tratandu despre aপরarea ministrului comunu de financies întimpinata d'în partea cancelariului imperialu, dîce urmatoriile: Ungari'a n'are neci una

pretensiune legale de a pasî ca participatoriu la guvernulu comunu, și fiindu că ungurii se țienu necontentitu mortîsiu de legile de impacaciune, e unu ce importantu, că ore sê li prestămu sêu nu una nefundata pretensiune de dreptu.

Bucuresci, 30. iuliu. Ministru-presedinte Demitru Ghic'a obținū ordulu Medschidje clas'a prima.

Parisu, 30. iuliu. „Espagne“ asecura, că rescol'a carlistiana îe demensiu ni totu mai mari. Adi n'a venitū neci unu telegramu d'în Madridu.

Vien'a, 30. iuliu. Guvernulu voiesce a de-trage claustrulu carmelitanelor d'în Cracovia subventiunea, deci invită pre eppulu Galecki a se dechiară, dacă sustînera claustrului corespunde intereselor besericesci.

Vien'a, 30. iuliu. Delegatiunea ungurêsca va țienê mane înainte de amêdi una conferintia plenaria închisa despre bugetulu armatei. Ministrii unguresci cari petrecu aice voru participă la conferintia acêșta. Siedintia publica, defipta pre luni, fu amanata.

Leopole, 30. iuliu. Pre aice cercula una adresa, carea pretinde alungarea iesutilorū și a calugaritilorū d'în cetate.

Bursa și Comerciu.

Pest'a, 28. iuliu. Tempulu urmeza a caldurosu și secu. Temperatur'a se urca. Termometrulu + 28°, Barometrulu 28" 7". Ap'a riuriloru scade; starea apei în Dunare, la Pest'a 6' 3" de asupr'a zerului, în scadere cont.

Negotiarea (tergulu) granelorū. S'au notatu grâu de Tis'a de 85 pdi cu 4 fl. 40 cr. de 30 pdi cu 5 fl., etc. de Alba-regia, de 85 pdi cu 4 fl. 65 cr. — Secara de 70 — 80 pdi cu 3 fl. 5 cr. Cucuruduulu de Banatu, centenariulu cu 2 fl. 50 cr. — Ovesulu, de 48—50 pdi, cu 2 fl. — Bursa. Imprum. cal. fer. 108¹/₂ fl. — Galbenii 5 fl. 91 cr. Napdoru 9 fl. 97 cr. argintulu 121³/₄. Act. Bancei 757. Act. de Creditu 303. 60. — Obleg. dessarc. pament., unguresci 81. 80, Banatiene 80, Ardelen. 79.

Pest'a, 29. iuliu. Caldur'a cresce d'în ce în ce totu mai tare. Temperatur'a: Termometru 29° Reaumur, Barometru 28" 9" Ap'a scade.

Negotiarea în bucate. Grăulu se țienū forte tare în pretiu înse fără nece una consecintia, că-eci importulu fu marginitu la una cantitate forte neînsemnata, în cātu abiê se acoperira trebuintiele. Preste totu s'au negociatu cam la 12,000 mesure. S'au notatu urmatoriile vendiari: grâu nou de Tis'a 420 mes. de 86 pundi cu câte 4 fl. 25 cr. — 900 mes. de 87¹/₂ pdi. cu câte 4 fl. 37¹/₂ cr. — 200 mes. de 88¹/₂ pdi. cu câte 4 fl. 95 cr. — grâu vechiu 200 mes. de 84³/₄ pundi cu câte 4 fl. 45 cr. — 1000 mes. de 85 pdi. cu câte 4 fl. 50 cr. — grâu de Banatu 2000 mes. de 84 pdi. cu câte 4 fl. 7¹/₂ cr. Tote pre trei lune și dupa centenariulu vamalu. Secara s'a negociatu putfina; s'au notatu 800 mes. de 80 — 81 pdi. cu câte 3 fl. 17¹/₂ cr. — 600 mes. de 70 pdi. cantariti cu câte 3 fl. Tote pre bani numerati. Porumbulu (Cucurudiulu) cercatu, prin urmare i a crescutu și pretiulu cu 10 cr. de mesura. S'au notatu 3000 cent. vamali cu câte 2 fl. 40 cr. — Cucurudiu de Banatu 5000 cent. vam. cu câte 2 fl. 65 cr. Tote pre bani numerati. Ovesu s'a notatu 500 mesure de 50 pdi cantariti cu câte 1 fl. 80 cr. — 500 mes. de 50 pdi cantariti cu câte 4 fl. 85. Tote pre bani numerati.

Negotiarea în efecte. Imprumutulu căli ferate cu 108⁵/₈ fl., calea ferata de norlost cu 172¹/₂ fl. Banc'a angla-ung. cu 119¹/₂ fl. Creditulu ung. cu 109¹/₂ fl. Casa de pastrare d'în Bud'a-Pest'a cu 142¹/₂ fl. Omnibus cu 148 fl.

Bursa de sêra. Creditulu austriacu cu 312¹/₂ fl. Creditulu ung. cu 110 fl. Tramway cu 197 fl.

Pest'a, 30. iul. Arsiti'a sorelui devine a fi nesuferibila. Termometru + 30° (între 1 și 2 ore 31°) Reaum. Granelle: de Tis'a de 86³/₄ pdi, cu 4 fl. 95 cr. etc. Ordii mes. de 72 pdi, cu 2 fl. 20 cr. Ovesu de 50 pdi mes cu 1 fl. 70 cr. Bursa, imprum. cal. fer. 108. 35. B. Angl. hung. 119¹/₄, Cred. ung. 109¹/₄, Galb. imp.: 5. 93, Napdori 9. 96, Argintu 121³/₄.

Responsu. Dlui G. Ap. Oravit'a: În nr. 77. „Fed.“ observasemū dlui arxivariu alu casinului, că acestu a n'au fostu abonatu decātu pre trei lune, acum Dv. încă totu acêșta respundemū si că casinulu este prenotatu pana în finea anuui dar' se întielege că pretiulu de pren. are sê fie tramisu (6 fl.) Poie fi că n'ati cetitu acelu nr. dar' n'avemū în cotro, că-eci pentru corespundintie private n'avem tempu. Red.

Proprietariu, redactoru, respundietoriu și editori: **ALESANDRU ROMANU.**